

Klasa: 022-03/13-01/105

Urbroj: 50301-05/16-13-2

Zagreb, 16. svibnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Slavka Linića, ministra financija, mr. sc. Borisa Lalovca, zamjenika ministra financija, Miljenka Fičora, pomoćnika ministra financija i glavnog državnog rizničara, te dr. sc. Maroja Langa, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Vlada Republike Hrvatske usvojila je na sjednici održanoj 25. svibnja 2012. godine Zaključak (Klasa: 011-02/12-01/02, Urbroj: 5030109-12-1) na temelju kojeg je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova započelo s postupkom prethodne notifikacije odnosno dostavljanja Europskoj komisiji popisa i tekstova svih hrvatskih propisa kojima su u hrvatsko zakonodavstvo prenesene direktive Europske unije, a koje su na snazi i bit će na snazi na dan pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. godine o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.) bila je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Odlukom Vlade Republike Hrvatske o objavljivanju pravila o potporama u obliku financijskih transfera javnim poduzetnicima (Narodne novine, broj 58/2008) za potrebe usklađenja hrvatskog zakonodavstva u području državnih potpora s pravnom stečevinom Europske unije.

Navedena Direktiva je, u skladu s Uredbom o državnim potporama (Narodne novine, broj 50/2006), prenesena u Odluku u obliku prijevoda na hrvatski jezik što je predstavljalo zadovoljavajući način „prijenosa“ u predpristupnom razdoblju, no što ne predstavlja ispravan način preuzimanja Direktive u državi članici, što će i Republika Hrvatska postati danom pristupanja Europskoj uniji. Iz tog je razloga pristupljeno izradi zakona kojim će ta Direktiva biti ispravno prenesena u hrvatski pravni sustav i na temelju kojeg će svi, u njoj navedeni, subjekti moći pravovremeno postupati po jasno određenim uputama, izvršavajući time svoje obveze, kako na nacionalnoj razini, tako i prema institucijama Europske unije, konkretnije prema Europskoj komisiji.

Ovim Zakonom, osim što se osigurava ispravan prijenos akta pravne stečevine u hrvatsko zakonodavstvo, uređuje se i područje do sada „nepokriveno“ drugim propisima. Uređuju se, naime, financijski odnosi između određene skupine poduzetnika i tijela javne vlasti, osiguravajući njihovu transparentnost. U središtu pažnje ovoga Zakona su javna sredstva koja država (kroz razna tijela javne vlasti) stavlja na raspolaganje javnim poduzetnicima odnosno poslovanje poduzetnika (ne samo javnih) kojima država daje neka isključiva ili posebna prava, stvarajući im time određene prednosti na tržištu. Radi osiguranja poštivanja pravila tržišnog natjecanja, u okvirima prava državnih potpora, o tim sredstvima i takvom poslovanju potrebno je uvijek imati na raspolaganju točne i ažurirane informacije. Važećim pravilima o računovodstvu nije osigurano posebno praćenje takvih sredstava i poslovanja, kao niti pravilima o proračunskom računovodstvu, te je stoga bilo potrebno

osigurati ostvarenje svrhe Direktive u novom, posebnom zakonu, koji će izričito propisati obveze njime obuhvaćenih subjekata, i ovlasti države, kao i odgovornost prema Europskoj uniji.

Osim osiguranja ostvarenja svrhe propisa pravne stečevine, ovim će se Zakonom postići i jasniji, potpuniji i točniji uvid u trošenje proračunskih sredstava, i to od strane najvećih javnih poduzetnika i „povlaštenih“ poduzetnika, čime će se nesumnjivo ojačati provedba načela dobrog financijskog upravljanja, dakle korištenje proračunskih sredstava u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku. Naime, Zakonom o transparentnosti tokova javnih sredstava osigurat će se ispravno preuzimanje u hrvatsko zakonodavstvo Direktive Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. godine o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se transparentnost financijskih odnosa između tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj i javnih poduzetnika, odnosno tijela javnih vlasti i poduzetnika s posebnim ovlastima, dostava i čuvanje podataka o financijskim odnosima, te obveze izvještavanja Europske komisije.

Pravna stečevina Europske unije

Članak 2.

Ovim Zakonom se u pravni poredak Republike Hrvatske preuzima Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. godine o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.).

Značenje pojmova

Članak 3.

Pojmovi upotrijebljeni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

- *Tijela javne vlasti* su državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji su programi ili djelovanje zakonom utvrđeni kao javni interes te se u cijelosti ili djelomično financiraju iz državnog proračuna Republike Hrvatske ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u većinskom ili isključivom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

- *Poduzetnik* je fizička ili pravna osoba koja, bez obzira na pravni status, obavlja gospodarsku djelatnost.

- *Javni poduzetnik* je poduzetnik nad kojim tijelo javne vlasti izvršava, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj na temelju vlasništva, financijskog sudjelovanja u njima ili na temelju propisa kojima su ti poduzetnici uređeni. Smatra se da postoji prevladavajući utjecaj od strane tijela javne vlasti, kada ta tijela, izravno ili neizravno, u odnosu na poduzetnika:

- imaju većinski dio upisanog kapitala poduzetnika,

- kontroliraju većinu glasačkih prava povezanih s dionicama, odnosno poslovnim udjelima u poduzetniku,
- ili
- mogu imenovati više od polovine članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela poduzetnika.

- *Poduzetnik s posebnim ovlastima* je poduzetnik kojemu je država dodijelila posebno ili isključivo pravo, ili povjerila pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa uz naknadu.

- *Različite djelatnosti* predstavljaju, s jedne strane, djelatnosti poduzetnika s posebnim ovlastima koje obavlja na temelju posebnih ili isključivih prava, odnosno u obliku pružanja usluga od općeg gospodarskog interesa, te s druge strane, sve druge djelatnosti koje poduzetnik obavlja.

- *Isključivo pravo* je pravo obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom području koje tijelo javne vlasti dodjeljuje samo jednom poduzetniku na temelju propisa ili upravnog akta.

- *Posebno pravo* je pravo obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom području koje tijelo javne vlasti dodjeljuje na temelju propisa ili upravnog akta, ne vodeći se kriterijem objektivnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije, dvojici ili više poduzetnika, ili nekolicini konkurentnih poduzetnika, odnosno pravo na određenom zemljopisnom području koje tijelo javne vlasti dodjeljuje na temelju propisa ili upravnog akta, ne vodeći se kriterijem objektivnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije, iz kojeg proizlazi prednost za bilo kojeg poduzetnika ili poduzetnike, a koja značajno utječe na sposobnost bilo kojeg drugog poduzetnika da obavlja iste djelatnosti u istom zemljopisnom području pod izjednačenim uvjetima.

- *Javni poduzetnici koji djeluju u proizvodnom sektoru* su poduzetnici čije je glavno područje djelatnosti tj. barem 50% godišnjeg poslovnog prihoda proizvodna djelatnost kako je svrstana prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007 u:

- područje C Prerađivačka industrija,
- područje E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, odjeljak 38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala,
- područje J Informacije i komunikacije, odjeljak 58 Izdavačke djelatnosti.

- *Javna kreditna institucija* je kreditna institucija nad kojom tijelo javne vlasti izvršava, izravno ili neizravno, prevladavajući utjecaj na temelju vlasništva, financijskog sudjelovanja u njima ili na temelju propisa kojima je ta kreditna institucija uređena. Smatra se da postoji prevladavajući utjecaj od strane tijela javne vlasti, kada te vlasti, izravno ili neizravno, u odnosu na kreditnu instituciju:

- imaju većinski dio upisanog kapitala kreditne institucije,
- kontroliraju većinu glasačkih prava povezanih s dionicama odnosno poslovnim udjelima u kreditnoj instituciji,

ili

- mogu imenovati više od polovine članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela kreditne institucije.

Izuzeca od primjene Zakona

Članak 4.

Ovaj Zakon se ne primjenjuje na financijske odnose između tijela javne vlasti i:

- Hrvatske narodne banke,
- javnih kreditnih institucija, kada se radi o pologu javnih sredstava tijela javnih vlasti po uobičajenim tržišnim uvjetima,
- javnih poduzetnika čiji je godišnji poslovni prihod manji od 40 milijuna eura u kunskoj protuvrijednosti tijekom razdoblja od dvije poslovne godine koje prethode godini u kojoj su javna sredstva stavljena na raspolaganje ili korištena,
- poduzetnika s posebnim ovlastima čiji je godišnji poslovni prihod manji od 40 milijuna eura u kunskoj protuvrijednosti tijekom razdoblja od dvije poslovne godine koje prethode godini u kojoj su ostvarivali posebno ili isključivo pravo ili u kojoj su pružali usluge od općeg gospodarskog interesa,
- poduzetnika s posebnim ovlastima čija je naknada za pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa utvrđena za određeno razdoblje na temelju provedenog otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka,
- javnih kreditnih institucija čiji je iznos ukupne aktive manji od 800 milijuna eura u kunskoj protuvrijednosti na kraju dvije poslovne godine koje prethode godini u kojoj su javna sredstva stavljena na raspolaganje ili korištena odnosno godini u kojoj su ostvarivale posebno ili isključivo pravo.

Transparentnost financijskih odnosa

Članak 5.

(1) Javni poduzetnici kojima su tijela javne vlasti stavila na raspolaganje, izravno ili preko posrednika, javna sredstva, dužni su voditi zasebne račune u okviru svojih poslovnih knjiga iz kojih će biti jasno vidljivi:

- iznos javnih sredstava stavljenih na raspolaganje,
- stvarna upotreba tih javnih sredstava.

(2) Poduzetnik s posebnim ovlastima koji obavlja više različitih djelatnosti, a javna sredstva su mu stavljena na raspolaganje samo za neku ili neke od njih, obvezan je voditi zasebne račune po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga tako da iz tih računa budu jasno vidljivi:

- troškovi i prihodi povezani s različitim djelatnostima,
- pojedinosti o načinu na koji su troškovi i prihodi dodijeljeni ili raspoređeni na različite djelatnosti,
- zasebna organizacijska struktura za različite djelatnosti.

(3) Iz zasebnih računa iz stavka 1. ovoga članka moraju biti jasno vidljivi osobito sljedeći financijski odnosi između tijela javne vlasti i javnih poduzetnika:

- pokriće gubitaka iz poslovanja,
- osiguranje kapitala,
- bespovratna sredstva, odnosno sredstva koja se vraćaju samo u određenim uvjetima,
- zajmovi dodijeljeni pod uvjetima povoljnijima od tržišnih,
- dodjeljivanje financijskih prednosti odricanjem od dobiti ili naplate dospjelih nepodmirenih novčanih obveza,
- odricanje od uobičajene naknade za korištenje javnih sredstava,
- naknada za financijsko opterećenje koje nameću tijela javne vlasti.

(4) U vođenju zasebnih računa, u okviru vođenja svojih poslovnih knjiga, poduzetnik je obvezan utvrditi i dosljedno primjenjivati jasne i objektivno opravdane politike troškovnog računovodstva za vođenje zasebnih računa i sve troškove i prihode ispravno raspoređivati na različite djelatnosti.

Dostava i čuvanje podataka

Članak 6.

(1) Javni poduzetnici i poduzetnici s posebnim ovlastima dostavljaju Ministarstvu financija, podatke iz članka 5. ovoga Zakona do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu.

(2) Javni poduzetnici koji djeluju u proizvodnom sektoru čiji je poslovni prihod za posljednju poslovnu godinu iznosio više od 250 milijuna eura u kunskoj protuvrijednosti, uz podatke iz članka 5. ovoga Zakona Ministarstvu financija dostavljaju godišnje izvješće i godišnje financijsko izvješće. Izvješća sadrže bilancu, račun dobiti i gubitaka i bilješke uključujući računovodstvenu politiku, izjave direktora, izvješća po segmentima poslovanja i djelatnostima, zapisnike sa sjednica skupština, i ostale povezane podatke.

(3) Ako u godišnjem izvješću i godišnjem financijskom izvješću nije jasno vidljivo, poduzetnici iz stavka 2. ovoga članka moraju dostaviti Ministarstvu financija i sljedeće podatke:

- uvjete osiguranja kapitala,
- posebne uvjete vraćanja sredstava,
- kamatne stope, uvjete zajma i osiguranja zajma,
- jamstva koja tijela javne vlasti daju poduzetnicima s obzirom na financiranje zajma, uz uvjete davanja jamstava i naknade koje poduzetnik za njih plaća,
- isplaćenu i zadržanu dobit,
- bilo koji oblik intervencije tijela javne vlasti, a osobito svako odricanje od iznosa koje javni poduzetnik duguje tijelima javne vlasti.

(4) Pored podataka iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, poduzetnik iz stavka 2. ovoga članka dostavlja Ministarstvu financija, na zahtjev, i podatke o svojim transakcijama s tijelima javne vlasti, te podatke o transakcijama s drugim javnim poduzetnicima s kojima je povezan.

(5) Poduzetnici iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju Ministarstvu financija podatke iz stavaka 2. i 3. ovoga članka u roku 7 dana od dana objave godišnjeg izvješća javnog poduzetnika na internet stranici Financijske agencije, odnosno najkasnije u roku 8 mjeseci od završetka poslovne godine poduzetnika.

(6) Pri dostavi podataka poduzetnici mogu označiti tajnim sve podatke za koje su to ovlašteni propisima kojima se uređuje tajnost podataka.

(7) Javni poduzetnici i poduzetnici s posebnim ovlastima i Ministarstvo financija dužni su čuvati podatke čije je dostavljanje uređeno ovim člankom najmanje 5 godina nakon završetka poslovne godine u kojoj su javna sredstva stavljena na raspolaganje, odnosno iskorištena, odnosno nakon završetka poslovne godine u kojoj je ostvarivano posebno ili isključivo pravo ili u kojoj su pružane usluge od općeg gospodarskog interesa.

(8) Način i oblik prikupljanja podataka iz ovoga članka propisat će pravilnikom ministar financija.

(9) Ministarstvo financija vodi listu poduzetnika o kojima prikuplja podatke iz ovoga članka, s posebnom podlistom poduzetnika iz stavka 2. ovoga članka, s naznakom njihovog poslovnog prihoda u posljednjoj poslovnoj godini.

Dostava podataka Europskoj komisiji

Članak 7.

(1) Ministarstvo financija dostavlja Europskoj komisiji, na njen zahtjev, podatke iz članka 6. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo financija dostavlja Europskoj komisiji podatke iz članka 6. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona u roku 15 radnih dana od dana objave godišnjeg izvješća javnog poduzetnika, odnosno najkasnije u roku 9 mjeseci od završetka poslovne godine poduzetnika.

(3) Ministarstvo financija dostavlja Europskoj komisiji podlistu poduzetnika iz članka 6. stavka 9. ovoga Zakona svake godine do 31. ožujka.

(4) Ministarstvo financija dostavlja Europskoj komisiji na zahtjev i dodatne tražene podatke.

Nadzor nad provedbom Zakona

Članak 8.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo financija.

*Prekršajne odredbe***Članak 9.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- javni poduzetnik koji ne vodi zasebni račun iz kojeg su jasno vidljivi iznosi javnih sredstava stavljeni na raspolaganje i stvarna upotreba tih javnih sredstava, u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona,
- poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne vodi zasebne račune po različitim djelatnostima iz kojih su jasno vidljivi troškovi i prihodi povezani s različitim djelatnostima i pojedinosti o načinu na koji su troškovi i prihodi dodijeljeni ili raspoređeni na različite djelatnosti, u skladu s člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

- javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne dostavi Ministarstvu financija podatke u rokovima određenim člankom 6. stavcima 1. i 5. ovoga Zakona,
- javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne čuva podatke u skladu s člankom 6. stavkom 7. ovoga Zakona.

*Prijelazne i završne odredbe***Članak 10.**

(1) Pravilnik iz članka 6. stavka 8. ovoga Zakona ministar financija donijet će u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Javni poduzetnici i poduzetnici s posebnim ovlastima, osim onih navedenih u članku 4. ovoga Zakona, obvezni su dostaviti Ministarstvu financija u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podatke o njihovoj djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007 i njihovom poslovnom prihodu u 2012. godini radi izrade liste i podliste iz članka 6. stavka 9. ovoga Zakona.

(3) Primjena ovoga Zakona ne utječe na obvezu poduzetnika na dostavu financijskih podataka nadležnim tijelima na temelju važećih propisa.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 7. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Predmet uređenja ovoga Zakona su financijski odnosi između tijela javnih vlasti, definiranih u članku 3. Zakona, i dvije grupe poduzetnika – javnih poduzetnika i poduzetnika s posebnim ovlastima. Oba pojma su određena u članku 3. Zakona. Te dvije grupe poduzetnika izdvojene su za posebno uređenje jer su upravo njihovi financijski odnosi s državom (tj. tijelima javne vlasti koje ima isplaćuju sredstva) podložni potrebi provedbe veće transparentnosti ne bi li se osigurala ispravna i potpuna provedba pravila o tržišnom natjecanju i, osobito, državnim potporama. Budući da su financijski odnosi između tijela javnih vlasti i poduzetnika (osobito dvije grupe poduzetnika obveznika ovoga Zakona) složeni, ovim se Zakonom nastoji uspostaviti mehanizam kojim će biti moguće jasno i redovito pratiti te odnose, i o tome, po potrebi, i na zahtjev, obavještavati nadležne institucije Europske unije, koja radi osiguranja ispravnog funkcioniranja zajedničkog tržišta i sama prati te odnose.

Članak 2.

Prijenos u hrvatsko zakonodavstvo Direktive Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. godine o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.) osnovni je povod donošenju ovoga Zakona.

Članak 3.

Ovim se člankom pojašnjavaju osnovni pojmovi Zakona, među najvažnijima svakako definicija obveznika primjene Zakona – tijela javne vlasti, javnih poduzetnika i poduzetnika s posebnim ovlastima. Pod pojmom poduzetnik, s obzirom da u hrvatskom zakonodavstvu nema jedinstvene definicije, uzeta je široka definicija s naglaskom na aktivnosti koju poduzetnik, bio on fizička ili pravna osoba, obavlja. Pri tome nije bitan pravni status poduzetnika – on može biti i trgovačko društvo, i obrtnik, pa i ustanova. Takva definicija potrebna je radi praćenja prakse Europske unije, osobito u području tržišnog natjecanja i državnih potpora gdje je doista najbitnija priroda nečijih aktivnosti. Iz perspektive Europske unije, status subjekta prema nacionalnom pravu nije odlučujući. Primjerice, subjekt koji se vodi kao udruga ili sportski klub prema nacionalnom pravu svejedno će se možda morati smatrati poduzetnikom. Pri tome je jedini mjerodavni kriterij pitanje obavlja li taj subjekt gospodarsku aktivnost. Potom, nije presudno da li je subjekt osnovan radi stvaranja dobiti, jer i neprofitni subjekti također mogu nuditi dobra i usluge na tržištu. Naravno, ako to nije slučaj, neprofitni subjekti ostaju u potpunosti izvan definicije poduzetnika.

Kada se govori o tijelima javne vlasti, prema ovome Zakonu, to će biti tijela koja imaju ovlast i ostvaruju ovlast stavljanja na raspolaganje javnih sredstava, odnosno davanja poduzetniku posebnih ili isključivih prava, ili povjeravanja poduzetniku pružanja usluga od općeg gospodarskog interesa.

Članak 4.

Zakon se ne primjenjuje na sve javne poduzetnike i poduzetnike s posebnim ovlastima. Naime, obveze koje im se ovim Zakonom nameću, tj. administrativna opterećenja osiguravanja transparentnosti nisu opravdana u slučaju poduzetnika čije se poslovanja ne obavlja u određenom opsegu tj. čija je veličina poslovnog prihoda ispod određene granice, pa su stoga od primjene Zakona izuzeti poduzetnici taksativno navedeni u članku.

Članak 5.

Ovim člankom detaljno su uređene obveze obveznika ovoga Zakona. Obje skupine poduzetnika koje su dužne osigurati transparentnost svojih financijskih odnosa s tijelima javne vlasti to moraju učiniti vođenjem zasebnih računa. Kod javnih poduzetnika iz tih zasebnih računa najvažnije je da vidljiv bude iznos koji su tijela javne vlasti stavila tom javnom poduzetniku na raspolaganje kao i stvarna upotreba tih sredstava. Pritom i drugi elementi moraju biti vidljivi na temelju kojih će se moći zaključiti kakva je priroda sredstava i kakav im je utjecaj na tržište.

Kod poduzetnika s posebnim ovlastima naglasak je na obavljanju više različitih djelatnosti. Naime, poduzetnik koji samo jednu (ili više njih) od svojih djelatnosti obavlja na temelju posebnih ili isključivih prava, ili je ta djelatnost pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa (npr. javni prijevoz, poštanske usluge i sl.), dužan je voditi zasebne račune po djelatnostima, s obzirom da samo za te djelatnosti prima sredstva (naknade za usluge od općeg gospodarskog interesa) ili na temelju obavljanja tih djelatnosti (na temelju posebnih ili isključivih prava) ostvaruje sredstva koja inače ne bi.

Članci 6. i 7.

Podaci koji će biti osigurani vođenjem zasebnih računa, uz određene dodatne podatke, dostavljat će se Ministarstvu financija na redovnoj bazi, kao i na zahtjev. Dostava podataka potrebna je radi ostvarenja svrhe ovoga Zakona, a i radi poštivanja obveza Republike Hrvatske prema Europskoj uniji.

Članak 8.

Ministarstvo financija nadležno je za obavljanje nadzora nad provedbom ovoga Zakona.

Članak 9.

Radi važnosti ispravne i pravodobne provedbe ovoga Zakona, propisane su i prekršajne odredbe za nevođenje zasebnih računa, te za nečuvanje i nedostavu podataka.

Članak 10.

Da bi Ministarstvo financija lakše odredilo listu poduzetnika koji ulaze u područje primjene ovoga Zakona, svi javni poduzetnici i poduzetnici s posebnim ovlastima, osim izuzetih u članku 4. ovoga Zakona, dužni su Ministarstvu financija dostaviti svoje podatke u roku 30 dana od dana stupanja Zakona na snagu.

Članak 11.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.